

4. oktober 2006
PH/LA

Til:

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg,
Danske Medlemmer af Europa Parlamentet,
Miljøstyrelsen

Behov for et fleksibelt affaldshierarki

EU Kommissionen offentliggjorde allerede i 2005 en temastrategi for affaldsforebyggelse og genanvendelse. Ét af elementerne i strategien var at revidere Rammedirektivet for Affald.

Revisionen af Rammedirektivet for Affald er i gang og flere temaer er i spil, herunder skelnen mellem nyttiggørelse og bortskaffelse, definition på affald samt ikke mindst forslaget om en hierarkisk prioritering af bortskaffelsesmetoder.

Vi retter henvendelse til Dem i forbindelse med et af forslagene til direktivændring, der vil berøre den danske og for så vidt europæiske emballagebranche voldsomt.

I det nye forslag til rammedirektivet foreslås en udvidelse af den nuværende prioritering af bortskaffelse i 3 trin til en hierarkisk prioritering i 5 trin:

1. Forebyggelse
2. Genbrug
3. Genanvendelse
4. Andre nyttiggørelsesmetoder, herunder forbrænding
5. Deponi

En afvigelse fra denne prioritering kan ifølge direktivforslaget alene finde sted på grundlag af en LCA-analyse, der dokumenterer miljømæssige fordele.

EmballageIndustrien ser med stor alvor på etableringen af en så ufleksibel politisk prioritering af bortskaffelsesmetoderne.

Et ufleksibelt hierarki for metoder til bortskaffelse af bl.a. emballageaffald vil skabe en markedsforstyrrelse, idet der med 5-trins modellen lægges op til, at vareforsyningen gennemføres med emballageløsninger, der kan være uøkonomiske og miljømæssigt underlegne.

De enkelte medlemsstater har forskellige forudsætninger

Ved valg af et affaldsbehandlingssystem, bør der tages højde for de geografiske forhold og til de infrastrukturelle systemer for afhentning/aflevering og behandling af affaldet, der er fremherskende i den enkelte medlemsstat. Bortskaffeshierarkiet skal kunne tilpasses medlemsstaternes forskellige udgangspunkter.

Et vejledende bortskaffeshierarki er grundlæggende et sundt princip for affaldsbehandling og er indtil nu blevet anvendt fleksibelt til at vælge den bedste lokale løsning.

I Tyskland kildesorteres husholdningsaffald til genanvendelse, mens vi i Danmark ud fra miljømæssige og hygiejniske overvejelser nyttiggør husholdningsaffald ved forbrænding med energiudnyttelse i kraft/varmeværker.

Det vil være både uøkonomisk og miljømæssigt uklogt, hvis et fremtidigt hierarki i praksis vil pålægge medlemslande at arbejde ud fra samme prioriteringsrækkefølge, hvor geografiske og infrastrukturelle aspekter ikke tages i betragtning.

Genbrug og genanvendelse af emballage er miljømæssigt ligeværdige

Vareforsyningen sker dels gennem lukkede distributionssystemer under anvendelse af genbrugsemballage og dels gennem åbne distributionssystemer, hvor der anvendes engangsemballage, der efterfølgende indsamles til genanvendelse eller nyttiggørelse.

I en analyse foretaget af Pira/Ecolas¹ for EU kommissionen, som en del af undersøgelsen vedrørende implementeringen af Emballagedirektivet, konkluderes det, at der ikke er noget videnskabeligt grundlag for at favorisere genbrugssystemer af emballager over engangsemballager. Systemerne er miljømæssigt ligeværdige og har ud fra miljømæssige og økonomiske hensyn hvert deres anvendelsesområder.

Problemet med genbrugsemballager i åbne distributionssystemer er, at vareproducenter er tvunget til at indarbejde flere genbrugskassesystemer, da hver kunde ofte vil benytte sit eget logistiksystem. Exportører af varer vil være særlig hårdt ramt.

Et uflexibelt 5-trins hierarki, hvor genbrugsemballage prioriteres i forhold til genanvendelig engangsemballage, vil derfor skabe en ubalance på det europæiske varemarked. Forslaget vil indebære, at genbrugssystemer vil kunne tvangsindføres i situationer, hvor engangsemballage faktisk repræsenterer en bedre økonomisk og miljømæssig løsning.

¹ Pira International Ecolas, Study on implementation of Directive 94/62/EC on Packaging and Packaging Waste options to Strengthen Prevention and Re-use of Packaging. Final report, 21 February 2005.

Muligheden for at fravige hierarkiet er reelt ikke til stede

Af oplægget til Rammedirektiv for Affald fremgår, at de opstillede prioriteringer kun i specielle tilfælde og med baggrund i LCA og cost-benefit analyser kan fraviges.

Problemet med LCA-vurderinger er, at disse alene kan bruges med udgangspunkt i specifikke produktforsyninger. Det er derfor ikke muligt ved en sådan analyse at overføre konklusioner til en anden produktforsyningskæde eller et andet geografisk område. Det vil derfor i praksis være forbundet med et meget omfattende analysearbejde og dermed store omkostninger at fravige det opstillede bortskaffelseshierarki. Dertil kommer, at det synes uklart, hvorvidt industrien på egen hånd må gennemføre LCA-analyser eller om det regnes for en myndighedsopgave at foranstalte disse.

Vi finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at diktere meget faste prioriteringer for bortskaffelse, når der samtidig forlanges en meget omfattende dokumentationspraksis, såfremt prioriteringerne skal fraviges.

Vi opfordrer derfor til:

- at det nuværende 3-trins bortskaffelseshierarki som udgangspunkt bevares med forebyggelse som øverste trin, deponering som nederste og med en fleksibel tilgang til valget mellem genbrug og genanvendelse
- at genanvendelse og nyttiggørelse ved forbrænding med energiudnyttelse kan forblive centrale bortskaffelsesmetoder på emballageaffaldsområdet, således som der blev skabt mulighed for ved vedtagelsen af anden revision af Emballagedirektivet, hvor netop danske myndighedsinteresser blev imødekommet.
- at der til det valgte bortskaffelseshierarki knyttes mulighed for at gennemføre ubureaukratiske og operationelt tilgængelige muligheder for at fravige hierarkiet, såfremt lokale forhold taler for det.
- at der gives tilladelse til, at industrien på egen hånd kan gennemføre LCA-inspirerede analyser til godkendelse, der kan begrunde fravigelse fra hierarkiet.

Med venlig hilsen

Peter Huntley

Emballageindustrien
Nørre Voldgade 48, 1
1358 København K

Tlf. 33 91 38 00

e-mail: ph@emballageindustrien.dk